

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ใน 5 วิทยาเขต ประกอบด้วย วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตตรัง วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และวิทยาเขตภูเก็ต ประจำปี การศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 671 คน (กองแผนงาน, 2551) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 286 คน และได้สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนแต่ละวิทยาเขตและ คณะ

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ประสบการณ์ก่อนทำงานปัจจุบัน ประสบการณ์ ทำงานในปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สัญญาจ้าง ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางบริหาร สถานภาพ ความสัมพันธ์เดิมกับมหาวิทยาลัย และวิทยาเขต/เขตการศึกษา ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเติมคำและ แบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน มหาวิทยาลัย วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) สวัสดิการและค่าตอบแทน 2) นโยบายและ การบริหาร 3) ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน 4) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา 5) ความสามารถในการทำงาน 6) ความรับผิดชอบในงาน 7) ความมีอิสระในการทำงาน มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผล ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อคำถามความพึงพอใจในปฏิบัติงาน โดยกำหนดระดับความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานเป็น 5 ระดับ โดยได้ศึกษาจาก Kanungo (1982) อ้างอิงจากวินูลย์ แมนสติช (2530) และ Weiss and other อ้างอิงจาก จิระนันท์ บุญบันดาล (2546) และบัณฑิต แทนพิทักษ์ (2540) ซึ่งแปลมาจาก แบบสอบถาม MSQ (Minnesota Satisfaction Questionnaire) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในกลุ่ม พนักงานมหาวิทยาลัย โดยมีระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
มีความพึงพอใจมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับบุคคล ได้แก่ สวัสดิการและค่าตอบแทน นโยบายและการบริหาร ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สัญญาจ้าง ความสัมพันธ์เดิมกับมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ความสามารถในการทำงาน ความรับผิดชอบในงาน ความมีอิสระในการทำงาน

2. ศึกษาจาก Kanungo (1982 อ้างอิงจากวิบูลย์ แมนสติด, 2530) และ Weiss and orter (อ้างอิงจาก จิระนันท์ บุญบันดาล, 2546) และบัณฑิต แทนพิทักษ์ (2540) ซึ่งแปลมาจากแบบวัดความพึงพอใจ MSQ (Minnesota Satisfaction Questionnaire) เขียนข้อความ ข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา สร้างเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) รวมทั้งความเหมาะสมทั้งด้านภาษาและถ้อยคำ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความเหมาะสมโดยใช้เกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม ตั้งแต่ 0.50

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 30 คน นำมาหาความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) มีค่าความเที่ยงดังนี้

สวัสดิการและค่าตอบแทน	0.821
ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน	0.822
นโยบายและการบริหาร	0.824
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา	0.567
ความสามารถในการทำงาน	0.880
ความรับผิดชอบในงาน	0.763
ความอิสระในการทำงาน	0.894
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	0.931

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณาบดีคณะต่างๆ ทุกวิทยาเขต เพื่อประสานงานเก็บข้อมูลกับพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งวิชาการ ตามสัดส่วนที่กำหนด ซึ่งส่วนใหญ่โดยผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับบางวิทยาเขตผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมกับชี้แจงวัตถุประสงค์ การรวบรวมข้อมูล และการนำส่งแบบสอบถามคืนตามระยะเวลาที่กำหนด จากนั้นผู้วิจัยนำไปคัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 11.5 และใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) Version 8.72 ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การผันแปร และสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมด ได้แก่ สวัสดิการและค่าตอบแทน นโยบายและการบริหาร ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สัญญาจ้าง ความสัมพันธ์เดิมกับมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ความสามารถในการทำงาน ความรับผิดชอบในงาน ความมีอิสระในการทำงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เส้นทางของรูปแบบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิเคราะห์เส้นทางรูปแบบตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีตัวแปรสังเกตได้ 11 ตัวแปร และตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร โดยได้วิเคราะห์ดังนี้

3.1 ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

3.2 แผนภาพแสดงเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรของรูปแบบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) และค่าสถิติตรวจสอบ

โดยการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีไล่ค่าลิสตูดตามรูปแบบที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ผลการวิเคราะห์จะนำเสนอในรูปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit measures) ซึ่งมีค่าต่าง ๆ ดังนี้คือ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi - Square) คำนวณวัดระดับความสอดคล้อง : GFI (Goodness - of - Fit - Index)

ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว : AGFI (Adjusted Goodness – of – Fit – Index) ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ : RMR (Root of Mean Square Residuals) แสดงขนาดอิทธิพลทางตรง (Direct effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect) และอิทธิพลรวม (Total effect) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 ความตรงของเครื่องมือ
- 1.2 ความเที่ยงของเครื่องมือ วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

- 2.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)
- 2.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- 2.1.3 ค่าสัมประสิทธิ์การผันแปร (Coefficient of variance)

2.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)

2.3 ทดสอบความสอดคล้องในรูปแบบการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และขนาดอิทธิพล

โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) ค่าสถิติที่ใช้คือ

- 2.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi – square)
- 2.3.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง : GFI (Goodness-of-fit-index)
- 2.3.3 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ : AGFI
(Adjusted goodness-of-fit-index)
- 2.3.4 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ : RMR
(Root of mean square residuals)
- 2.3.5 เมทริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเทียบความสอดคล้องกลมกลืน
(Fit residual matrix)
- 2.3.6 กราฟคิวพล็อต (Q – Plot)